

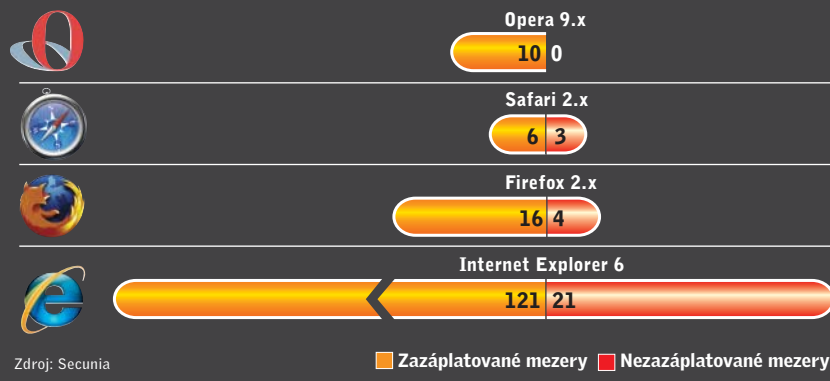
Test browserů

Internet Explorer ztrácí půdu pod nohama – a to velmi rychle. Náš test ukázal, že konkurenční browsery nabízejí lepší, rychlejší a bezpečnější surfování. *Andreas Hentschel*

Jak jsou internetové prohlížeče bezpečné?

I letmý pohled do „minulosti“ nám napoví, které browsery jsou bezpečné. Autoři Opery jsou jediní, kteří dokázali zazáplatovat všechny mezery – naopak nejvíce otevřených jich má „na triku“ Microsoft.

V tomto článku najdete

Čtyři browsery pod lupou

Tipy pro lepší surfování

Stručné výsledky

Když se kohokoliv zeptáte na to, jaký browser používá, jen málokdy je odpovědí pokrčení ramen. V naprosté většině případů je totiž internetový prohlížeč nepoužívanějším počítačovým programem. Stává se jakousi centrálou, ze které uživatel nejen přistupuje k informacím, ale stále častěji také spouští textový editor či prohlížeč obrázků.

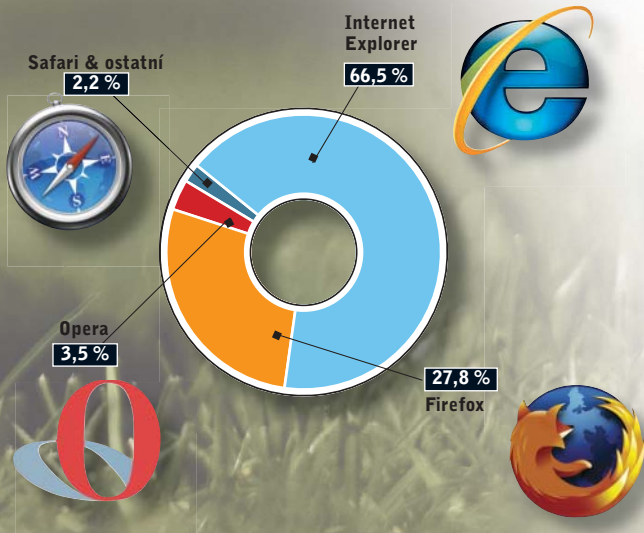
LÁKAVÝ CÍL

Kdo si ukousne z koláče Microsoftu?

Právě díky výše uvedeným důvodům je trh s browsery v pohybu. V současnosti přibližně dvě třetiny (z celkové asi jedné miliardy) surfařů po celém světě stále používají některou z verzí Internet Exploreru od Microsoftu. Je to poměrně vysoké číslo, je však také nutné dodat, že přibližně p r e d

Podíl na trhu

Není to tak dávno, co měl Internet Explorer podíl na trhu s browsery více než 90 %. Ke konci roku 2007 surfuje v zahraničí každý třetí uživatel pomocí konkurenčního produktu...

třemi lety to bylo dokonce více než 90 procent. IE ztratil svůj podíl na trhu z důvodu invaze Firefoxu, open-source alternativy, kterou využívá každá čtvrtá osoba, jež chce být on-line.

Od doby, kdy výrobci Opery začali nabízet webový browser stejného jména zdarma (dříve to byl placený browser), a od doby, kdy Apple uvolnil Safari pro Windows, se počet uživatelů těchto browserů rovněž zvýšil. A existují ještě další alternativy, např. K-Meleon či nedávno vzkříšený známý browser Netscape. Je ale jasné, že posledně jmenované browsery jsou se svým méně než jedním procentem podílu na trhu prakticky nedůležité, takže jsme je do našeho testu nezahrnuli. Dovolíme si však malou předpověď: Tržní podíl Internet Exploreru bude v nadcházejících měsících ještě více oslaben. Veškerá konkurence totiž uvolňuje nové verze browserů a slibuje nekonečnou řadu inovací.

A co na to říkají surfaři? Jaké jsou jejich požadavky na ideální internetový prohlížeč? Zde jsme nezjistili nic překvapivého. Programy pro surfování by měly být

rychlejší, bezpečnější a pohodlnější. Chtěli jsme přijít na to, zda nové browsery opravdu splňují tyto požadavky, a otestovali jsme je z hlediska bezpečnosti/soukromí, rozsahu funkcí a výkonu.

Vybrali jsme nejnovější uvolněné verze, které byly v době testování k dispozici: Alphu 8 od Firefoxu 3.0 (krycí jméno „Gran Paradiso“), beta verzi Opery 9.5 (krycí jméno „Kestrel“), Safari 3.0 (také beta) a Internet Explorer 7.0.6 od Microsoftu.

BEZPEČNOST

Příliš mnoho mezer v Internet Exploreru

Podle průzkumu, který udělal Symantec, je asi 80 procent všech útoků na internetu cíleno na webové stránky a browsery. Rozsah útoků je široký: od phishingových útoků až po slídění po lokálně uložených datech – například „pinech“ k bankovním účtům. Z pohledu této situace od browseru očekáváme, že bude schopen těmito cílajícím hrozbám zabránit, nebo alespoň před nimi varovat. →

CHIP Závěr

Podle výsledků tohoto testu může být Opera považována za referenční vzorek browseru, který může sloužit k ocenění kvalit ostatních. Z hlediska bezpečnosti a nabídky služeb jí nemůže konkurovat žádný z testovaných prohlížečů. Pouze na poli výkonu mírně zaostala za Safari. Vzhledem k tomu, jak byly nastaveny podmínky testu, je pochopitelné, že Firefox zaostává z hlediska funkcí (nebereme totiž v úvahu rozšíření), i tak mu však patří zasloužené druhé místo. Internet Explorer lze označit za průměrný browser, v našem testu však totálně propadl...

PROŠEL Opera, Safari a nová verze Firefoxu ctí standardy a zobrazí obrázek správně. V reálném světě to ale bohužel nestačí...

NEPROŠEL Místo smajlíku zobrazí Internet Explorer 7 chaos, dodržování W3C standardů je prý přislíbeno až v příští verzi...

Acid2 test

Většina webových „funkcí“ je definována pomocí specifických standardů, které by měly zajistit identické zobrazování WWW stránek v různých prohlížečích. Nad těmito standardy bdí organizace W3C, která má „prsty“ i v testu Acid2. Ten má za úkol pomoci tvůrcům internetových browserů zajistit správnou podporu webových standardů. Pokud browser zmiňované standardy splňuje, zobrazí se známý smajlík. V opačném případě je výsledkem chaos... Více informací o tomto testu najdete na www.webstandards.org/action/acid2/.

Surfování je nejbezpečnější s Operou: browser aktivně varuje před zrádnými webovými stránkami, má zdaleka nejpokročilejší „cookie management“, blokuje bannery a vyskakovací okna, a pokud chcete, dokáže si zapamatovat všechna důležitá nastavení pro každou webovou stránku zvlášť.

Kromě toho je Opera jediným produktem, který má čistý štít: bezpečnostní experti služby Secunia dosud nezaznamenali v nejnovější verzi tohoto browseru jedinou bezpečnostní mezeru (to je ale i případ Firefoxu a Safari). Norská firma je navíc jediným výrobcem, který zazáplatoval všechny díry, jež byly objeveny v předchozí verzi. Dokonce ani komunita sdružená kolem Firefoxu nepracuje tak spolehlivě. Ta má stále ještě „co dělat“ se

čtyřmi (nekritickými) mezerami, které se objevily ve verzi 2.x tohoto open-source browseru. I Safari má několik nezaplátovaných děr a navíc schází phishingový filtr, který se již stal standardem.

Surfujete-li s Internet Explorerem, riziko nákazy je mnohem vyšší. Browser od Microsoftu je totiž jediným prohlížečem, který používá softwarové komponenty ActiveX, jež mohou být (například v podobě miniaplikací) automaticky spuštěny v browseru. Problémem je, že tyto obvykle plug-iny mají příliš vysoká práva, a pokud hacker objeví díru, může získat přístup k operačnímu systému – relativně bez větší námahy.

To je vysoké riziko. Již zmiňovaná zpráva o bezpečnostních hrozbách na internetu od Symantecu říká, že 89 procent bezpečnostních slabín v plug-inech tohoto browseru mají na svědomí právě díry v ActiveX komponentech. Jediným způsobem, jak toto riziko eliminovat, je deaktivovat je...

Pouze uživatelé Visty mají v tomto případě možnost

výhodu: v novém operačním systému z Redmondu je IE7 spuštěn v chráněném, omezeném modu, který neumožňuje automatické spuštění aplikací. I ty uživatelem povolené mají navíc omezená práva a „pole působnosti“ na disku. Nicméně i s těmito vylepšeními se uživatelé Visty sotva budou cítit bezpečně: v době uzávěrky testu zapečetil Microsoft pouze 12 z 20 bezpečnostních mezer, které byly v IE7 objeveny. Mezi neopravenými netěsnostmi je jedna, která je podle Secunie vysoce nebezpečná.

FUNKCE

Stahování souborů, chatování a mnohem víc: Opera zvládne vše

Jak jsme očekávali, žádnému z browserů nechybí funkce, které dnes patří k základům. Otevírání webových stránek v panelech, ukládání a management oblíbených stránek, zobrazování RSS a integrované vyhledávací funkce jsou standardem u všech těchto browserů. Liší se pouze v detailech...

Pokud mluvíme o funkcích, nelze zakrýt, že Opera zdaleka převyšuje ostatní účastníky testu. Pár příkladů na ukázkou: V Opeře můžete ve skutečnosti v panelech dělat mnohem víc než jen surfovat. Můžete je třídit, zobrazovat s náhledy, ukládat je jako záložky či uložit určité uspořádání panelů jako „session“, například jeden pro doma a jeden pro práci.

Opera je také jediný prohlížeč, který dokáže ukládat specifická nastavení každé webové stránky – například jak se bude zacházet s cookies či zda se má znázorňovat reklama. Všechny stránky mohou být průběžně zvětšovány (včetně obrázků), →

Vylepšete svůj prohlížeč

S několika málo vylepšeními můžete zvýšit bezpečnost svého surfování nebo přidat do prohlížeče další funkce.

✓ IE7: Vyšší úroveň bezpečnosti

Nastavte úroveň bezpečnosti na hodnotu Vysoká (v nabídce *Nástroje | Možnosti Internetu*). Deaktivujte také všechny nepotřebné Active X komponenty.

✓ Firefox: Více schopností

Ačkoliv toho Firefox v základní nabídce dokáže jen málo, jeho možnosti jsou rozsáhlé – díky tzv. rozšířením. Stačí jen zabroudat na www.czilla.cz/doplanky/rozsireni/p/firefox/, kde jich najdete několik desítek i v češtině...

✓ Opera: Drobná vylepšení

Opera nabízí vše důležité již v „základní výbavě“, proto prostoru pro zlepšení není tolik. Přesto jsou i zde k dispozici vylepšení (zde se jim říká widgets), která dokáží Operu přizpůsobit individuálním požadavkům. Více na <http://widgets.opera.com>.

✓ Safari: Chybějící tlačítka

Chybí vám na nástrojové liště browseru Safari tlačítko pro rychlý přístup na homepage? Zaměřte svou pozornost na nabídku *View | Customize Toolbar*.

Přehled	1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO	4. MÍSTO
Produkt	Opera 9.5 Beta (Kestrel)	Firefox 3.0 Alpha 8 (Gran Paradiso)	Safari 3.0 Beta	Internet Explorer 7
Výrobce	Opera Software	Mozilla Foundation	Apple	Microsoft
Web	www.opera.com	www.mozilla.org	www.apple.com/safari	www.microsoft.com
Celkové výsledky	94	78	63	55
	■■■■■	■■■■□	■■■■□	■■■■□
Bezpečnost (45 %)	99	96	70	59
Funkce (35 %)	100	66	45	53
Výkon (20 %)	72	60	77	51
Bezpečnost				
Phishingový filtr	●	●	-	●
Deaktivace ActiveX	●	●	●	částečně
Znamé záplatované/nezáplatované mezery v testované verzi	0/0	0/0	0/0	20/8
Znamé záplatované/nezáplatované mezery v předchozí verzi	10/0	16/4	6/3	121/21
Blokování reklam/blokování pop-up oken	●/●	●/●	-/●	-/●
Cookie management	Velmi dobrý, konfigurovatelný pro každý web zvlášť.	Whitelist pro cookies vybraných webů.	Pouze základní nastavení: přijmout či zakázat.	Pouze základní nastavení: přijmout či zakázat.
Ukládání hesel/hlavní heslo	●/●	●/●	●/-	●/-
Mazání soukromých dat	Dvanáct různých možností.	Několik individuálních možností.	Volba „Private browsing“, kdy není ukládáno nic...	Všechna data mohou být smazána jedním kliknutím...
Funkce				
Panely	●	●	●	●
Správa panelů	velmi rozsáhlá	rozsáhlá	základní	základní
Náhledy panelů	●	-	-	●
Ukládání sessions	rozsáhlé možnosti	automatické ukládání	pouze poslední session	-
Vícenásobná homepage	●	●	-	●
Individuální nastavení pro každý web	celá řada	-	-	-
Integrované vyhledávání	Přednastavený Google, lze manuálně změnit.	Přednastavený Google, lze manuálně změnit.	Přednastavený Google, jediná alternativa je Yahoo.	Přednastavený Google, lze manuálně změnit.
Management záložek	velmi rozsáhlý	rozsáhlý	rozsáhlý	pouze základní
Zoom	plynulý	jen text	jen text	plynulý
Možnosti tisku	Velmi rozsáhlé: Lze nastavit téměř vše od velikosti po volbu položek tisku.	Rozsáhlé: Možnost změny velikosti tištěné stránky, nastavení parametrů tisku...	Pouze automaticky nastaví rozměry stránky podle velikosti papíru.	Celá řada praktických nastavení a možností ovlivnění výstupu na tiskárnu.
Kontrola pravopisu	●	●	●	-
RSS čtečka	●	●	●	●
Podpora stahování torrentů	●	-	-	-
Rozšíření a plug-iny	●	●	●	●
Gesta myši	●	-	-	-
Další funkce	e-mailový klient, synchronizace více browserů přes web, chat...	automatické posílání linků mailem, celá řada dalších funkcí...	funkce SnapBack, vytváření PDF přímo v browseru	automatické posílání linků mailem, surfování v bezpečném modu (pouze ve Vistě)
Výkon				
Zabraná paměť (v KB)				
Samotný browser	17 232	18 660	27 624	15 836
S pěti weby v panelech	20 724	32 976	34 860	40 250
Zpracování JavaScriptu (1)	0,74 s	1,41 s	0,84 s	2,88 s
Zobrazení WWW stránky (1)	44,28 s	38,36 s	19,79 s	39,17 s
Acid2 test	prošel	prošel	prošel	neprošel

■ Nejvyšší třída (100–90)
 ■ Vyšší třída (89–75)

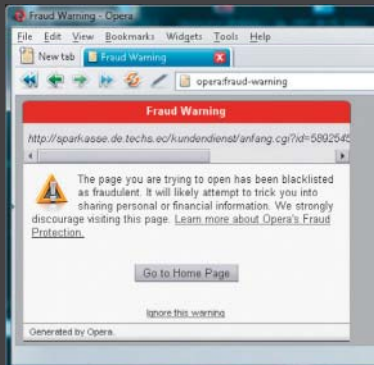
■ Střední třída (74–45)
 ■ Nelze doporučit (44–0)

● Ano
 - Ne

■ Hodnota Nejlepší hodnota
 ■ Hodnota Nejhorší hodnota

(1) Změřeno pomocí iBench5

Všechna hodnocení v bodech (max. 100)

VÍTEŽ: Za vítězství Opery tentokrát může především široká nabídka funkcí.

což je opět jedinečná funkce. Opera může být ovládána pomocí gest myši a nahrává také z webu torrent soubory a nabízí integrovaný chat a mailového klienta. Perfektně promyšlená funkce tisku se zdá samozřejmostí, přesto ale stojí za zmínku. Je komplexní a logicky uspořádaná, umožňuje plynulou změnu velikosti stránky, maskování obrázků a přímý náhled tisku – to vše v „základní nabídce“.

Žádný jiný browser nenabízí takový zástup funkcí, dokonce se k jejich počtu ani žádný nepřiblížil. IE7 a Safari nenabízejí nic nového. Funkce SnapBack v browseru Apple je jedinou funkcí, která vyčnívá z hlediska praktičnosti: lze ji použít, když chcete při surfování vrátit dříve označenou „startovní“ stránku – to je užitečné, pokud se pohybujete z linku na link a chcete se vrátit tam, kde jste začínali. Jiný přístup mají k dispozici uživatelé Firefoxu: mohou rozšiřovat svůj browser, jakkoli chtějí – odpovídající plug-iny nabízejí desítky webových stránek. Tento systém má ale i své limity – v tomto případě zkušenost ukazuje, že Firefox se podstatně zpomaluje, jakmile je nainstalováno více než 10 či 15 plug-inů, a někdy se dokonce stává nestabilním. Zajímavý detail: navzdory své rozmanitosti má Opera ze skupiny testovaných programů nejmenší instalační soubor – je velký 5 MB. IE7 má soubor o velikosti 14,1 MB.

Zastoupení jednotlivých verzí prohlížečů

Prohlížeč	05/2005	11/2005	05/2006	11/2006	11/2007	Rozdíl
MSIE pro Windows 6.0	71,75 %	72,55 %	69,95 %	72,94 %	45,97 %	-26,97
z toho MSIE 6.0 SV1 (XP SP2)	35,74 %	45,01 %	49,07 %	56,15 %	38,18 %	-17,97
Mozilla Firefox 2.0.x	-	-	-	4,70 %	26,53 %	+21,83
MSIE pro Windows 7.0	-	-	-	1,82 %	15,59 %	+13,77
Opera 9.x	-	-	-	2,26 %	4,65 %	+2,39
Mozilla Firefox 1.5.x	-	-	13,33 %	10,42 %	1,35 %	-9,07
Mozilla Firefox 1.0.x	13,11 %	14,62 %	6,03 %	2,51 %	1,15 %	-1,36
MSIE pro Windows 5.x	6,64 %	4,71 %	2,96 %	2,06 %	0,69 %	-1,37
Mozilla Suite 1.7.x	1,79 %	1,95 %	1,57 %	1,04 %	0,38 %	-0,66
Opera 8.5	-	1,54 %	2,52 %	0,48 %	0,15 %	-0,33

Zdroj: Navrcholu.cz

VÝKON

Safari je nejrychlejší browser

Apple označuje „své“ Safari jako nejrychlejší browser. Je to ale opravdu důležité? Běžný uživatel sotva zaregistruje rozdíl, surfuje-li na běžných HTML stránkách. Zde se totiž rozdíl v rychlostech pohybuje v rozsahu desetin sekundy. Zcela jiná je situace v případě komplexních webových služeb. To si koneckonců můžete v praxi zkusit sami. Například Firefox zvládá sestavení stránky map v Google Maps rychlostí blesku. Opere to na druhé straně zabere takovou dobu, jako kdyby celý svět znovu tvořila. My jsme v testu pro kontrolu rychlosti použili iBench5 benchmark, který umožňuje změřit nahrání (a sestavení) komplexní HTML stránky s Cascading Style Sheets (CSS) a XML stránky i rychlost provedení JavaScriptu.

Fakt je, že Safari skutečně dokáže nahrávat HTML stránky dvakrát rychleji než ostatní zúčastnění. Výsledek měření je ale překvapující, protože při surfování byl tento browser na první pohled značně pomalejší než Firefox. Důvodem je, že browser od Applu zobrazí stránku, pouze pokud je kompletně nahrána. Na druhé straně Firefox zobrazí nahrávané komponenty ihned a vytváří stránku přímo před vašimi očima. Výsledky testů Acid2 (viz rámeček na 66) také potřebují vysvětlení. Ačkoli IE7 v testu neuspěl, vždy při surfování zobrazuje webové stránky správně. Na druhé straně Opera, která podle testu Acid2 vyhovuje standardům W3C, má problémy se zobrazením některých stránek, obzvláště u služeb Web 2.0 a jejich Ajax komponent. Nepřímo zodpovědný je za to Internet Explorer: protože většina uživatelů používá IE, weboví vývojáři se drží „jeho schopností“, místo aby se drželi W3C standardů. Naše měření požadavků na operační paměť jsou méně matoucí: jakmile jsou otevřeny panely, Opera je jednoznačně rychlejší než IE.

Andreas Hentschel ■

Můj favorit aneb Proč Opera ne

✓ I přes nesporné výhody Opery zůstává dál mým favoritem Firefox. Důvodů je několik. Prvním a nejdůležitějším je nabídka rozšíření. Čas od času potřebuji, aby můj browser zvládl poněkud větší množství úkolů, což Firefox díky široké nabídce „modulů“ dokáže na jedničku. Ano, věřím tomu, že specialista na Operu by mi během dvaceti minut ukázal, jak to Opera zvládne i bez rozšíření, ale s Firefoxem to zvládnou sám a za poloviční čas.

✓ Opera je komplikovanější, což je vidět i na procesu upgradu. Nejprve se objeví okénko informující o nové verzi (s dotazem, zda o ni máte zájem). Poté následuje (pro běžné uživatele nepochopitelný) dotaz na jazykovou verzi a vše je završeno podivným dotazem na stažení souboru. Po spuštění instalace následuje taškařice se zavíráním panelů běžící Opery a vše je zakončeno restartem browseru. Tohle opravdu není způsob, jak odlákat méně zkušené uživatele od Internet Exploreru...

✓ Dalším důvodem je konfigurace. Opera je opravdu nabitá funkcemi, což má za následek i nabobtnání konfiguračních dialogů. Už delší dobu se snažím zapamatovat si, co nastavím v nabídce Tools | Advanced a co v dialogu skrytém v Tools | Preference...

✓ Sžít se s Operou zkrátka vyžaduje čas a trpělivost, což jsou v dnešní uspěchané době poměrně nedostatkové komodity. To koneckonců potvrzuje i současný tržní podíl Opery...

Petr Kratochvíl

Browsersy v ČR

Česká republika vždy měla v oblasti používání internetových prohlížečů své specifika a stejně je tomu i v současnosti. Podíváte-li se na statistiky služby Navrcholu, určitě si všimnete o málo většího podílu Firefoxu a naopak nižšího podílu Internet Exploreru (ve prospěch Firefoxu a Opery).

